

Novinky knihovny VÚK – červen 2025

A 3018

KÜHN, NORBERT: **Staudenverwendung. Biodiverse Pflanzungen - Gestaltungsgrundlagen - Strategietypen - Lebensbereiche**

Stuttgart, Verlag Eugen Ulmer, 2024, 336 s., 2. aktualiz. a rozšíř. vyd.

trvalky - uplatnění - pěstování - údržba - množení - kompozice výsadeb

Stauden sind zum Inbegriff einer kreativen und reichhaltigen Gartenkultur geworden. Um eine Staudenpflanzung erfolgreich anzulegen, sind umfassende Kenntnisse über das Wachstumsverhalten der Pflanzen notwendig. Zunächst werden Ihnen deshalb in diesem Werk die Lebensbereiche der Stauden vorgestellt, gefolgt von unterschiedlichen Ausbreitungsstrategien. Im Anschluss werden die Gestaltungsmöglichkeiten mit Blättern, Blüten und Wuchsformen erläutert, wobei die Farben und ihre Wirkungen eine spezielle Rolle spielen. Das Buch setzt sich intensiv mit den Gestaltungsprinzipien und der Pflegenotwendigkeit von Staudenpflanzungen auseinander und zeigt Anwendungsbeispiele für eine praktische Umsetzung.

R 6099

MATOUŠEK, VÁCLAV - VÁVRA, DAVID: **ReKreace. Z historie a současnosti rekreačních vilových a vilchatových kolonií v okolí Prahy**

Praha, Grada, Praha, 2024, 317 s., 1. vyd.

architektura - rekreace - historie - současnost - Praha - Česko

Nejprve si luxus pobytu „na letním bytě“ mohly dopřát jen rodiny vyšších společenských vrstev, teprve po první světové válce si vlastní rekreační objekty začali pořizovat lidé z vrstev středních či nižších. K tomu se přidal tramping jako způsob života v přírodě a s přírodou. Naše kniha přináší vhled do všech těchto světů. Aby mohla půvabná a čtivá kniha Václava Matouška, předního odborníka na historii letních venkovských obydlí, vzniknout, bylo třeba shromáždit velké množství historických zdrojů, projít desítky kilometrů, hovořit s pamětníky, studovat v archivech, prozkoumat staré mapy a plány, a nakonec z množství podkladů vybrat ty nejzajímavější „modelové“ příklady s často pohnutými osudy rekreačních staveb a jejich majitelů. Autor vybral jedenáct známých letovisek v okolí Prahy, v údolí dolní Berounky (Zadní Třebáň, Hlásná Třebáň, Lety, Dobřichovice, Všenory), na soutoku Vltavy a Sázavy (Pikovice, Hradištko), na potoku Mnichovce (Božkov u Mnichovic), na železniční trati Praha–Olomouc (Klánovice) a v labské rovině (Hrabalovo Kersko).

A 3019

NAVRÁTILOVÁ, JANA - ŠUMBEROVÁ, KATEŘINA - KUČEROVÁ, ANDREA - KVĚT, JAN [eds.]: **Vodní a mokřadní rostliny České republiky**

Praha, Academia, 2025, 382 s., 1. vyd.

vodní rostliny - mokřadní rostliny - ekologie rostlin - atlas rostlin

Kvalitní fotografie a systematický popis 450 druhů rostlin (parožnatek, mechorostů, plavuní, kapradinorostů a semenných rostlin), vázaných na vodní a mokřadní stanoviště přináší nový atlas připravený pracovníky Botanického ústavu AV ČR, který právě vyšel v nakladatelství Academia. Přibližuje rostliny stojatých a tekoucích vod i rostliny ze stanovišť zaplavených nebo vodou nasycených jen menší část roku, jako jsou vlhké louky, lužní lesy a pobřežní křoviny, podmáčená lada, potoční nivy, slániska, rašeliniště a prameniště, ale také kaluže, příkopy nebo obnažená dna rybníků. Fotografie doplňují popisy a ekologické charakteristiky jednotlivých druhů, údaje o jejich rozšíření na území ČR a poznámky k případné užitkovosti nebo jedovatosti. Krátká obecná část knihy shrnuje základní poznatky

o ekologii jednotlivých skupin vodních a mokřadních rostlin, jejich společenstvech a ekosystémových funkcích a službách

Výzkum mokřadů má v Botanickém ústavu dlouholetou tradici, jejíž součástí je i péče o Národní sbírku vodních a mokřadních rostlin České republiky. Právě tato sbírka umožnila získat do knihy kvalitní fotografie mnoha druhů rostlin, které mají v naší přírodě velmi omezený výskyt, kvetou jen krátkou dobu nebo je pro vstup na jejich poslední lokality nutné povolení orgánů ochrany přírody.

Atlas je určen širokému okruhu zájemců o život rostlin v našich vodách a mokřadech. Poslouží také jako užitečná příručka profesionálním i amatérským ochráncům přírody a při výuce na středních a vysokých školách přírodovědného, rybářského, zemědělského, lesnického a vodohospodářského zaměření.

B 1046/1

HORÁČEK, PETR: Stromy České republiky. Dokumentace významných exemplářů. Díl 1

Praha, Powerprint s.r.o., pod značkou Bookla, 2025, 413 s.

botanika - dřeviny - stromy - dendrologie - Česko

Publikace je prvním dílem čtyřdílného kompletu, který představuje v ojedinělém rozsahu množství zajímavých stromů naší vlasti; zaměřuje se na všechny cenné dřeviny, nejen ty památné. Nesleduje však pouze samotné stromy, ale také ukazuje další souvislosti – jejich možné použití při výsadbách do krajín, měst a zahrad, včetně výčtu vhodných kultivarů, je zde třídění dřevin podle vzácnosti, podle mohutnosti, podle míst kde rostou, podíváme se na dřeviny, které již zanikly, ať už velmi dávno či zcela nedávno, připomeneme si důležitá místa výskytu dřevin (zámecké parky, klášterní zahrady, botanické zahrady a arboreta apod.) Stěžejní je podrobná obrazová dokumentace, včetně scanů listů a perokreseb větví jehličnanů. Hlavní část celé práce jsou celostránkové tabule konkrétních dřevin – zde jsou informace o jménu dřeviny, její velikosti, místě růstu, nadmořské výšce, ocenění v anketě Strom roku a s mnoha dalšími údaji. Samozřejmostí jsou podrobné rejstříky dle nejrůznějších kritérií.

B 1046/1/př.

HORÁČEK, PETR: Stromy České republiky. Dokumentace významných exemplářů.

Příloha pro díl 1. Scany listů

Praha, Powerprint s.r.o., pod značkou Bookla, 2025, 84 s., 1. vyd.

botanika - dřeviny - stromy - dendrologie - Česko

Příloha se scany listů (černobílý digitální herbář) v podobě samostatné knihy doplňuje každý plnobarevný díl série Stromy české republiky. Vyobrazuje podstatnou část listů dřevin z tabulí příslušného dílu ve větším rozsahu a s detaily, které nebylo možné zachytit na barevných tabulích.

A 3022

VÁŇA, PAVEL: Léčivé houby podle bylináře Pavla

Praha, Eminent, 2003, 185 s.

houby - bylinky a koření - zdraví lidské

Knihy známého bylináře je určena nejen milovníkům hub, ale především příznivcům alternativní medicíny. Je rozdělena do tří částí. V úvodní (obecné) části čtenář najde základní informace z biologie hub, jejich tradičního i současného využití, dále pojednání o houbových otravách, psychotropních účincích a dalších tématech. Hlavní část knihy tvoří přehled několika desítek léčivých hub, které se vyskytují na našem území nebo jsou běžně dostupné v obchodech. U každého druhu je uvedeno jeho léčebné využití, doporučené dávkování a popis houby, doplněný barevnými fotografiemi.

Závěrečná část knihy obsahuje praktický receptář – výběr zdravých pokrmů z hub, které jsou vhodné nejen jako součást léčby, ale i pro běžné zpestření jídelníčku.

P 1544

Kühn's botanischer Taschen-Bilderbogen für den Spaziergang. 110 farbige Abbildungen der verbreitetsten und bemerkenswertesten Gewächse Deutschlands

Leipzig, Kühn, [1894], 1 složený list
botanika - Německo

Kühnova botanická obrázková kniha kapesního formátu (jde vlastně o složenou barevnou tabuli se 110 barevnými ilustracemi nejběžnějších a nejpozoruhodnějších rostlin Německa) je určena jako příručka pro milovníky přírody. Na třech tabulích jsou vyobrazeny stromy, keře, byliny a houby jak s německými, tak s latinskými názvy.

A 3020

LUTZ, KARL GEORG: Der Schmetterlingszüchter. Lebens- und Entwicklungsweise unserer einheimischen Schmetterlinge nebst einer Anleitung zur Schmetterlingszucht

Ulm, Druck und Verlag von J. Ebner, 1892, 176 s., 2. pozměněné vyd
fauna - hmyz - motýli
Poznámka: Tištěno kurentem

Tato populárně-naučná publikace nabízí ucelený přehled o životě a vývinu středoevropských motýlů (Lepidoptera), konkrétně domácích druhů střední Evropy (Německo), a poskytuje praktický návod k jejich chovu. Podrobně popisuje životní a vývojové fáze motýlů od stádia vajíčka, přes housenku, kuklu až po dospělce. Díky spojení vědeckých popisů, instrukcí pro chov a precizních barevných ilustrací jde o hodnotné dílo jak pro přírodovědce, tak zájemce o motýly.

A 3021/I

REITTER, EDMUND: Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. I. Band

Stuttgart, K.G. Lutz Verlag, 1908, 248 s., 40 s. obraz. příl.
Schriften des Deutschen Lehrervereins für Naturkunde, XXII. Band
fauna - brouci - klíč k určování - Německo

Publikace *Fauna Germanica* je pětisvazkové, významné entomologické dílo věnované broukům (řád *Coleoptera*) střední Evropy, včetně území tehdejšího Německa. Jejím hlavním autorem je rakouský entomolog Edmund Reitter (1845–1920), jedna z nejvýznamnějších osobností oboru; jeho sbírka čítající přes 30 000 druhů je dnes uložena v Přírodovědném muzeu v Budapešti.

Toto dílo představuje první komplexní a systematické zpracování brouků německého a středoevropského regionu. Celkem zahrnuje více než 330 textových ilustrací a 168 chromolitografických tabulí s detailními barevnými kresbami. Publikace systematicky třídí a názorně ilustruje jednotlivé rody a druhy brouků, čímž se řadí mezi stěžejní referenční práce evropské entomologie. Bohaté barevné ilustrace (chromolitografie) umožňují přesnou identifikaci druhů a slouží jako cenná pomůcka jak pro odborníky, tak pro zájemce z řad veřejnosti.

A 3021/II

REITTER, EDMUND: Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. II. Band

Stuttgart, K.G. Lutz Verlag, 1909, 392 s., 40 s. obraz. příl.
Schriften des Deutschen Lehrervereins für Naturkunde, XXIV. Band
fauna - brouci - klíč k určování - Německo

A 3021/III

REITTER, EDMUND: **Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. III. Band**
Stuttgart, K.G. Lutz Verlag, 1911, 436 s., 47 s. obraz. příl.
Schriften des Deutschen Lehrervereins für Naturkunde, XXVI. Band
fauna - brouci - klíč k určování - Německo

A 3021/IV

REITTER, EDMUND: **Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. IV. Band**
Stuttgart, K.G. Lutz Verlag, 1912, 236 s., 22 s. obraz. příl.
Schriften des Deutschen Lehrervereins für Naturkunde, XXVII. Band
fauna - brouci - klíč k určování - Německo

A 3021/V

REITTER, EDMUND: **Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. V. Band**
Stuttgart, K.G. Lutz Verlag, 1916, 343 s., 15 s. obraz. příl.
Schriften des Deutschen Lehrervereins für Naturkunde, XXXIII. Band
fauna - brouci - klíč k určování - Německo

B 1047

ROBILLER, FRANZ: **Refugien der Natur. Vom Polarkreis bis zum Balkan**
Berlin, Deutscher Landwirtschaftsverlag, 1987, 219 s., 1. vyd.
ochrana přírody - chráněná území - parky národní – Evropa

Kniha je přírodovědecko-fotografická monografie, která představuje takzvaná „přírodní útočiště“ (refugia) v Evropě – od polárního kruhu až po Balkán. Publikace je bohatě ilustrována více než 200 barevnými i černobílými fotografiemi a kresbami (204 barevných snímků, 134 černobílých fotografií a 29 barevných ilustrací). Důraz klade na význam ochrany těchto cenných biotopů a přináší informace o jejich současném stavu, ekologické hodnotě i možných ohroženích.

PERIODIKA

R 1307/182

Ginkgoblätter. Kurzmitteilungen

Ahrensburg, Deutsche Dendrologische Gesellschaft, 2025, 36 s.
dendrologie - periodika – Německo

R 2809/126

Zpravodaj milovníků a pěstitelů růží

Praha, Rosa klub, 2025, 77 s.
Rosa – periodika

Vybrané příspěvky:

ŽLEBČÍK, J.: Za růžemi do Liberce.

Zprav. Milov. Pěst. Růží, 2025, č.126, s.6-10, 3 tab., fot. čet.

Rosa; sortiment; botanické zahrady; Liberec

KOULA, V.: Seznamte se: Chris Warner. Rozhovor s Chrisem Warnerem, anglickým šlechtitelem a tvůrcem "okatých" růží.

Zprav. Milov. Pěst. Růží, 2025, č.126, s.11-17, 8 fot.

Rosa; šlechtění; osobnosti; Warner, Ch.; Anglie

ŽLEBČÍK, J.: Kolekce růží - část první.

Zprav. Milov. Pěst. Růží, 2025, č.126, s.21-38, tab.,fot. čet.

Rosa; sortiment; taxonomie

ŽLEBČÍK, J.: Rozárium v Táboře.

Zprav. Milov. Pěst. Růží, 2025, č.126, s.39-46, 3 tab.,fot. čet.

Rosa; sortiment; botanické zahrady; rozária; Tábor